

TLAČOVÁ SPRÁVA

Ideme do finále: Projekt KapaCITY naštartoval tému integrácie v samospráve

Bratislava, 17. februára 2021 - Projekt KapaCITY, ktorý vznikol v roku 2018, lebo si samosprávy uvedomili, že príchod cudzincov na Slovensko sa stáva aktuálnou výzvou, sa blíži do finále. Zapojené organizácie, Liga za ľudské práva, Centrum pre výskum etnicity a kultúry, občianske združenie Marginal a Nadácia Milana Šimečku, vyškolili zamestnancov Košického samosprávneho kraja, ako aj miest Bratislava, Banská Bystrica a Trnava. Podelili sa s nimi o skúsenosti z práce s cudzincami, základy interkultúrneho porozumenia a komunikácie, riešili s nimi právne otázky súvisiace s pobytom a integráciou cudzincov na Slovensku.

Podľa posledných štatistík žilo ku koncu roka 2020 na Slovensku 150 012 ľudí pôvodom zo zahraničia. Z toho takmer 40 % z krajín EÚ a Spojeného kráľovstva, zvyšných 60,53 % tvorili ľudia z tretích krajín. Medziročne ich počet vzrástol o 4,85 %. Projekt KapaCITY je určený pre samosprávy, ktorým pomáhal s budovaním ich kapacít pri poskytovaní služieb cudzincom, pri komunikácii s nimi a ich úspešnom začlenení.

„Všetkým samosprávam sme najprv ponúkli situačnú analýzu, a odporúčania, čo je potrebné urobiť. Pomáhali sme im nájsť mechanizmus ako si dať pravidelne dokopy kvantitatívne dáta. Pripomienkovali sme miestne politiky a usilovali o začlenenie cudzincov tak, aby zohľadnili ich osobitné potreby. Cudzincov sme do tohto procesu zapájali a učili sme ich o tom, kedy pre nich samosprávy môžu byť užitočné. Cudzinci a cudzinky pomáhali aj pre realizáciu rôznych kultúrnych podujatí. Organizovali sme vzdelávacie a tréningové aktivity zamerané na znalosť právneho rámca pobytu a integrácie cudzincov, špecifiká sociálnej práce s nimi, interkultúrne zručnosti a proaktívnu komunikáciu o migrácii,“ uviedla na margo projektu riaditeľka Ligy za ľudská práva Barbora Meššová.

Ako dodala, projekt KapaCITY je vo finále. Priniesol veľa kontaktov a sieťovania, samosprávy spoznali viac svojich cudzincov a cudzinky žijúcich na ich území a cudzinci sa naopak vzdelávali o kompetenciách a úlohách samosprávy. Ak na začiatku projektu zo situačnej analýzy vyplynulo, že cudzinci a samosprávy o sebe nevedia, v závere sa začali vzájomne viac všímať.

„Do funkcie som nastupoval s jasnou víziou urobiť mesto otvoreným, tolerantným a priateľským, voči všetkým, ktorí v ňom žijú, pracujú a prispievajú k jeho rozvoju, bez rozdielu. Bol by som rád, keby sme si uvedomili bohatstvo rozmanitosti, ktorú nám príslušníci cudzích štátov prinášajú, a aby sme ho naozaj začali využívať. Projekt KapaCITY naštartoval tému integrácie v samospráve, uvedomujem si, že máme čo doháňať, no podnikli sme prvé kroky pre naplnenie nášho cieľa,“ povedal primátor Bratislavy Matúš Vallo.

KapaCITY

„Za najsilnejší moment v rámci projektu KapaCITY pokladáme výmenu skúseností, stretnutia s cudzincami a rozbehnutie skutočnej spolupráce, ktorá sa ukázala užitočná tiež v čase koronakrízy, počas ktorej vie samospráva v súčinnosti so zástupcami cudzincov reagovať na niektoré konkrétne potreby akými sú napríklad informovanie, ochranné pomôcky a testovanie,“ povedal viceprimátor Banskej Bystrice Milan Lichý.

„Téma integrácie cudzincov je vnímaná veľmi citlivo, navyše, väčšinová verejnosť trpí predsudkami, ktoré však často vyplývajú len z neznalosti. Chceli by sme Trnavčanom ukázať, že cudzie nerovná sa nebezpečné či negatívne, ale naopak, migrácia prináša aj benefity. Zároveň chceme cudzincom vytvárať lepšie podmienky na začlenenie sa do spoločnosti, aby sa v konečnom dôsledku dobre žilo v našom meste všetkým jeho obyvateľom. Prešli sme viacerými tréningami a workshopmi, ktoré nám umožnili jednak pozrieť sa na život v našom meste očami cudzincov a lepšie tým pochopiť ich potreby, a taktiež nám poskytli viac zručností na komunikáciu s nimi i s verejnosťou,“ vysvetlila Veronika Majtánová, hovorkyňa mesta Trnava.

„Integrácia cudzincov na regionálnej úrovni je dynamický a obojstranný proces. Vyžaduje nielen ich prispôsobenie sa v novom prostredí, ale aj vytvorenie podmienok pre ich život a rozvoj. V našom prípade tvoria cudzinci 1,57 % z celkového počtu obyvateľov kraja. V tejto oblasti by chcel Košický samosprávny kraj dbať na tvorbu príležitostí pre ich úspešné začleňovanie. Jedným z opatrení sú preto špeciálne komunikačné materiály, ktoré pomôžu cudzincom zorientovať sa v hlavných oblastiach, ktoré súvisia so samosprávou. Okrem toho, košická župa má ako jediná na Slovensku vypracovanú aj vlastnú integračnú stratégiu, ktorá je súčasťou Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja,“ povedala hovorkyňa Košického samosprávneho kraja Anna Terezková.

Ako sa ukázalo samosprávy nemajú personálnu kapacitu sa účinne a konzistentne venovať integrácii cudzincov. „Aby sa veci mohli pohnúť vpred bude potrebné na úrade vyčleniť zamestnanca, ktorý sa bude venovať špecificky integrácii cudzincov, mať schopnosti a kompetenciu riešiť túto tému koncepčne a prierezovo, s poverením od vedenia určovať aj úlohy pre všetky ostatné odbory na mestskom úrade. Taktiež je potrebné, aby na úseku styku s verejnosťou boli jeden, dvaja zamestnanci, s ktorými sa môžu zahraniční obyvatelia dohodovať okrem slovenčiny v aspoň základných cudzích jazykoch, anglicky a rusky. Neodškriepiteľne je toto dávno potrebné v samosprávach, kde počet cudzincov prekročil 5 % obyvateľstva,“ zdôraznila B. Meššová.

Samosprávam však chýbajú finančné prostriedky, aby realizovali niektoré prointegračné opatrenia, ako napríklad vytvorenie siete komunitných tlmočníkov a interkultúrnych pracovníkov, mutácie webstránok v cudzích jazykoch. V cudzom jazyku sa doposiaľ mnohé mestá prihovárajú cudzincom výlučne ako turistom. Tí, ktorí sa v meste usadili, však potrebujú informácie o pravidlách platných na území mesta, ako vec vybaviť, o plánoch mesta a aktualitách na jeho území, plnohodnotne komunikovať aj v základných svetových jazykoch. V rámci projektu KapaCITY vznikol uvítací balíček informácií pre cudzincov, ktorí prichádzajú do Bratislavy žiť a bude čoskoro dostupný, v anglickom a ruskom jazyku, na webstránke magistrátu.

Rovnako ako ostatní obyvatelia, aj cudzinci využívajú služby, užívajú verejné priestranstvá, parkoviská, dopravu, ich deti chodia do škôl, škôlok, na ihriská a v prípade krízových situácií, či staroby sa budú čoraz

Projekt je spolufinancovaný Európskou úniou z Fondu pre azyl, migráciu a integráciu, Fondy pre oblasť vnútorných záležitostí.

KapaCITY

častejšie obracať na samosprávy s potrebou ich situáciu riešiť. Pre samosprávy bude výzvou ako tieto prostriedky získať, či už z projektových zdrojov, ale aj z výnosu daní, ktoré cudzinci tiež na Slovensku platia. V neposlednom rade je pre samosprávy výzvou ako o téme migrácie a integrácie cudzincov komunikovať s vlastnými obyvateľmi tak, aby v nich ošetrovali obavy a negatívne emócie, s ktorými sa migrácia v ostatných rokoch automaticky spája.

O všetkých týchto témach bude hovoriť záverečná online konferencia projektu, ktorá sa uskutoční 24. a 25. februára 2021. A hoci je určená vedeniu samospráv, miestnym politikom, zamestnancom a zamestnankyniam mestských a samosprávnych úradov, ako aj poskytovateľom sociálnych služieb, bude otvorená aj pre širokú verejnosť. Poskytne prehľad výstupov projektu, ale aj odporúčaní a výziev, ktoré ostali v rôznej miere nenaplnené.

Viac o projekte na www.kapacity.sk.

Informácie ku konferencii: <http://bit.ly/konferenciakapacity>

KONTAKT PRE MÉDIÁ:

Barbora Meššová, riaditeľka Ligy za ľudské práva
e-mail: messova@hrl.sk, tel. č.: +421 915 144 375
www.hrl.sk